

PLASTİK

**Konya
Plastikten
Mamül Eşya
Sektörünün
Dünü,
Bugünü,
ve Yarını**

...

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

PROJE SAHİBİ
KONYA TİCARET ODASI

PROJE DENETLEYİCİSİ
Hüsamettin GÜNGÖR
Osman Yunus DOĞAN
Nurhan KOYUNCU
Tuğçe Merve BARİP

**SEKTÖREL BİLGİLER VE
İSTATİSTİKİ VERİLER**
Konya Ticaret Odası
Konya ABİGEM

DERLEYEN VE HAZIRLAYAN
Konya Ticaret Odası
Konya ABİGEM

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

KONYA TİCARET ODASI
TUTAN KONYA ULUSLARARASI
PİYAR MERKEZİ

0312 / 2174400

KONYA TİCARET ODASI
MEHMET NURİ ÖZDEMİR
BAŞKAN

KONYA TİCARET ODASI

Anadolu'da yeni üretim merkezlerinin oluşturulmaya başlanması son otuz yılda kazandığımız en büyük avantajlardan biri. Bu noktadan hareketle Anadolu'nun üretim yükünü çekecek merkez şehirlerden bir tanesi de ekonomik gelişimi ve potansiyeli ile Konya. Konya, sanayileşmede kısa bir geçmişe sahip olan, son on beş yılda gerçekleştirdiği hamleler ile bugün dünyaca tanınan bir üretim ve ticaret merkezi haline gelen, dünyaya açılan firmaları, modern ve bilimsel üretimi ve ticareti, üniversiteleri, organize sanayi bölgeleri ve uluslararası fuar merkezi ile Türkiye'nin örnek şehirlerinden biri. Tarihi birikiminden aldığı kültürel mirasını bugünlere taşıyan, dünyaya barış, kardeşlik ve insan sevgisi mesajlarının verildiği, birlik ve beraberliğin yaşam felsefesi haline geldiği, tevazunun ve nezaketin yüzyıllarca hüküm sürdüğü müstesna bir şehir olan Konya, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, odaları ve borsası ile oluşturduğu birlik ruhuyla şehrin ekonomik, sosyal ve kültürel anlamda gelişmesini sağladı. İşsizliğin yüzde 5'in altında olduğu Konya'nın en büyük başarılarından biri de son yıllarda hızla artan ihracatı. 178 ülkeye ihracat yapan, 2001 yılı Türkiye ihracatından aldığı pay %03 ve ihracat tutarı 100 milyon dolar olan Konya'nın on beş yılda ihracatı % 1.500 oranında artarak 1.5 milyar dolar seviyelerine yükseldi ve Türkiye ihracatından aldığı pay % 1'in üzerine çıktı. Son on beş yılda ihracatta Türkiye ortalaması 5 kat artarken,

Konya ihracatını 15 kat artırarak dünya çapında bir başarı öyküsü yazdı. Bugün Konya, önümüzdeki on yıl içinde Türkiye ihracatından % 3 pay alacak potansiyele sahip. Tek bir sektör yerine birçok farklı sektörde üretim yapılmasına imkan sunan Konya sanayisi uluslararası rekabette şehrimize büyük bir avantaj sağlarken, Konya, Gıda, Makine, Mobilya, Otomotiv Yedek Parça, Plastik, Araç Üstü Ekipmanları ve Asansör, Ayakkabı-Tekstil, ve Tarım Makinaları sektörlerinde düşük maliyetli ve daha kaliteli ürünler sunarak dünya piyasasında varlığını hissettiriyor. Tarihi ve kültürel birikimi, coğrafi özellikleri ve girişimcileri ile son dönemlerde Türkiye'nin yüksek ekonomik performans gösteren şehirlerinden biri olan, bölgesinin merkezi konumunda bir şehir olarak ülkemiz hedeflerine büyük katkı sağlayarak ekonomide yükselişini sürdüren Konya, sosyo-ekonomik avantajları ile yabancı yatırımcılar ve işadamları için birçok fırsat sunuyor.

Selçuk ÖZTÜRK
Konya Ticaret Odası
Yönetim Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

- 5. Önsöz
- 8. Giriş
- 10. Genel Bakış
- 16. Neden Konya?
- 20. Türkiye'de Plastikten Mamul Eşya Sektörü
- 28. Konya'da Plastikten Mamul Eşya Sektörü
- 36. Alt Sektör Bazında Üretim Grupları
- 50. Konya Plastikten Mamul Eşya Sektöründe Dış Ticaret
- 52. Plastikten Mamul Eşya Sektöründe Yatırım Teşvik Uygulamaları
- 63. Sektörel Avantajlar
- 65. Yatırım İçin Konya Çünkü..
- 66. Konya ve Ulaşım Potansiyeli

Konya Plastik Sektörünün Dünü, Bugünü, ve Yarını

...

Giriş

2019-2022 dönemi çeşitli sosyal ve ekonomik gelişmelerin etkisiyle ekonomileri küresel, ulusal ve yerel bazda zorlayan bir dönem olmuştur. Covid 19 salgını, emtia, enerji ve gıda fiyatlarında küresel düzeyde gerçekleşen yükselmeler, Rusya-Ukrayna savaşının arz yönlü olumsuz etkileri tüm ekonomik dengeleri değiştirmiştir.

Salgın küresel ekonomide hareketliliğin azalmasına sebep olmuş, izolasyon tedbirlerinin etkisiyle işletmeler yeni çalışma yöntemleri geliştirmiş, küresel üretim ve ticaret hacminde değişimler görülmüştür. 2020 yılının ilk çeyreğinde global sanayi üretimi %6 küçülerek bu dönemde gerçekleşmekte olan ekonomik küçülmeyi hızlandırmıştır. 2020 yılının genelinde küresel ticaret açısından olumsuz bir yıl olmuş, yıl genelinde küresel ticarete %7,5 oranında daralma yaşanmıştır. Salgın sırasında değişen tüketici davranışları ise bazı sektörlere talep artışı, bazı sektörlere ise satışlarda düşüş olarak yansımıştır. ABD ve Japonya'da gerçekleştirilen oldukça büyük ölçekte mali destekler, AB'de ise salgının sosyal ve ekonomik etkilerini azaltmaya çalışan tedbirlerin yanında çevre ve dijitalleşmeye öncelik veren yeni AB fonları oluşturulmuştur. Ekonomik hareketliliğin yavaşlamasının yanında Covid 19 salgını tedarik zincirlerinde de bozulmaya yol açmıştır. Ayrıca uluslararası ticaretteki daralma tedarik zincirlerinin işleyişlerini de bozmuş ve ara malı ithalatının maliyetini yükseltmiştir.

Covid 19 salgının kötü döneminden sonra 2022 yılının ikinci yarısında küresel endüstri ve ticarete gelişmeye başlayan güçlü toparlanma ile emtia fiyatlarını yukarıya çekmeye başlamıştır. 2022'nin üçüncü çeyreğinde dünya imalat

üretimi, bir önceki çeyrekte %3,0'lık zayıf bir artışın ardından yıllık bazda %3,6'lık sağlam bir büyüme hızında istikrar kazandı. Sanayi ekonomileri, 2022'nin ikinci çeyreğindeki yıllık %2,5'lik sınırlı artıştan üçüncü çeyrekte %3,6'ya yükselmiştir. Öte yandan metaller endeksinde 2020-2022 döneminde %61,2 yükselme kaydedilmiştir. Aynı zamanda perakendecilerde düşük stoklar, ülkelerin ekonomileri canlandırmak için uyguladıkları ekonomik tedbirler fiyatların yükselmesini sağlamıştır. Yukarıda bahsedildiği gibi tedarik zincirlerindeki bozulmanın yarattığı arz yönlü gecikmeler fiyatları yükseltmiştir. Bazı emtialarda özellikli olarak arz faktörünün öne çıkması emtia fiyatlarını 2021 yılı ilk çeyreğinde arttıran unsurlar olmuştur.

Küresel gıda fiyatlarındaki yükseliş bu dönemin bir başka özelliğidir. Hükümetlerin Covid 19 salgınına karşı aldığı ekonomik destek ve aldığı önlemler, gevşek para politikaları, bazı ülkelerde oluşan ürün stokları ve ihracat kısıtlamaları, fiyatlardaki yükseliş eğilimi hızlandırmıştır. 2020-2022 döneminde tarımsal ürün endeksi %54'ün üzerinde yükselmiştir. Gerek kuraklık sebebiyle üretimde aksamalar, gerek Çin'den gelen yüksek talebin karşılanamaması ve her ikisi de tarım ürünleri üzerinde önemli oyuncular olan Rusya-Ukrayna'nın savaşa girmesi ile tahıl fiyatları üzerinde getirdiği baskı ile gıda fiyatları sürekli artışlar göstermiştir.

AB bölgesinde 2020 - 2022 arasında enerji ithal fiyatları %100'den fazla yükselme göstermiş, Ukrayna- Rusya savaşı ve Rusya'nın bazı AB ülkelerine gaz sevkiyatını kesmesi gaz ve elektrik fiyatlarını yukarı yönlü tetiklemiştir. Yine Ukrayna-Rusya savaşının etkisiyle

hem emtia fiyatları hem de enerji fiyatları yükselme göstermiştir. Özellikle ulaşırmada yaşanan sıkıntılar emtiaların fiyatlarını yükseltmiş, emtialara erişimi güçleştirmiştir. AB’de endüstriyel üretici enerji fiyat endeksi Ocak 2021 ve Temmuz 2022 döneminde %141 yükselmiştir .

TÜİK verilerinde; özel ticaret sistemine göre Türkiye’de ihracat, 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %10,1 artarak 235 milyar 236 milyon dolar, ithalat %31,3 artarak 342 milyar 213 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Konya’daki işletmeler de salgının olumsuz etkilerine maruz kalmışlar, ancak salgına hızlı tepki göstermişlerdir. Tedarik zincirinin işlevinin azalması birçok firma için maliyetleri yükseltmiştir. Tedbir olarak birçok işletme tedarikçiler ile yeni düzenlemeler yapmışlardır. Otomotiv sektöründe duraksamalar görülmüştür Gıda, ambalaj ve kimya gibi sektörler ise salgından olumlu yönde etkilenmişlerdir. Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) otomotiv ve makine firmaları salgından olumsuz etkilenmiştir. OSB’lerde nakliye ve lojistik giderleri yükselmiş ithalata dayalı ihracat yapan işletmeler gümrüklerin kapanması ve tedarik zincirlerinin bozulması sebebiyle sıkıntılar yaşamışlardır.

Yukarıda bahsedilen olumsuz gelişmelerin Konya’daki işletmeler üzerindeki olumlu ve olumsuz etkilerin tespit edilebilmesi amacıyla seçilen işletmeler ile ikili görüşmeler yapılmıştır. Bu firmaların %45’i hem iç hem de dış pazarı hedefleyen firmalardır, %27’si ise sadece iç pazara odaklanmaktadır. Görüşme yapılan işletmelerin çoğu satış kanalı olarak hem doğrudan pazarlamayı hem de toptancılar

ve komisyoncuları kullanmaktadır. İşletmelerin çoğunluğunun dış pazar hedefleri Avrupa, Afrika ve Ortadoğu ülkeleri üzerine odaklanmaktadır.

Son 5 yıl içinde yaşanan salgın, savaş ve göç gibi gelişmeler bazı firmaları olumu etkilerken bazılarını da olumsuz etkilemiştir. Olumsuz etkiler söz konusu olduğunda işletmeler en çok Covid 19 salgını ve çevredeki savaş, çatışma, göç gibi olgulardan ve enerji piyasasındaki gelişmelerden olumsuz etkilendiklerini belirtmişlerdir. Bu olumsuz gelişmelere karşı firmaların çoğu yatırım ve büyüme planlarını ertelemiştir. İşletmelerin çoğunluğu bir yandan üretimi daraltırken bir yandan dış pazarlara daha fazla odaklanmayı bir krize cevap verme metodu olarak benimsemiştir. Bazı firmalar ise kendi içlerinde enerji tasarrufuna yönelmiştir.

Konya’daki işletmelerin tedarik zincirindeki sözü edilen bozulmalara hızlı tepki vermiş oldukları gözlemlenmiştir. İşletmeler tedarik noktalarını çeşitlendirerek fiyat alternatiflerini arttırmışlardır. Özellikle bu dönemde müşterileri ile sıkça bir araya gelerek sipariş planlarını yenileyebilmişlerdir. İşletmeler öncelikli olarak hammadde ve yardımcı madde tedariklerini de bu planlamalara göre yapmışlardır. Hammadde planlamasının yanında hammadde tedarikçileri ile yaptıkları toplantıların desteği ile söz konusu dönemde hammadde alım fiyatlarını belirli aralıklarda tutmayı başarmışlardır. Ayrıca tedarik zincirinde müşterilerin çoğunluğu tedarik için verilen sürelerini uzatmışlardır. Bu dönemde Konya’da işletmelerin çoğunluğu tedarik zincirindeki paydaşlar ile toplantılar yaparak zincirdeki iş paylaşımlarını düzenlemişlerdir.

Konya’daki işletmeleri Covid 19 salgını döneminde tedarik zincirindeki bozulmalara oldukça hızlı tepki vermişler, tedarik zincirindeki paydaşlar ile iş paylaşımı ve yeniden planlamalar yaparak hammadde ve yardımcı madde tedariklerini de başarılı bir şekilde optimize edebilmişlerdir.

Plastikler *hayatımızın* *içinde*

...

GENEL BAKIŞ

Termoplastik ve termoset olmak üzere iki çeşitten oluşan plastikler, doğal gaz ve petrol gibi doğal kaynaklardan elde edilen hidrokarbonların kullanılmasıyla üretilirler.

Termoplastikler ısıtılınca yumuşar, soğutulunca tekrar sertleşirler. Termosetler ise bir defa kalıp aldıktan sonra asla yumuşamazlar. Toz, granül, flake ve çözelti şeklinde olabilen plastikler, oyuncaktan elektrikli ev aletlerine, tıbbi cihazlardan ambalaja kadar modern yaşamın çeşitli alanlarında kullanılırlar.

MU

MU

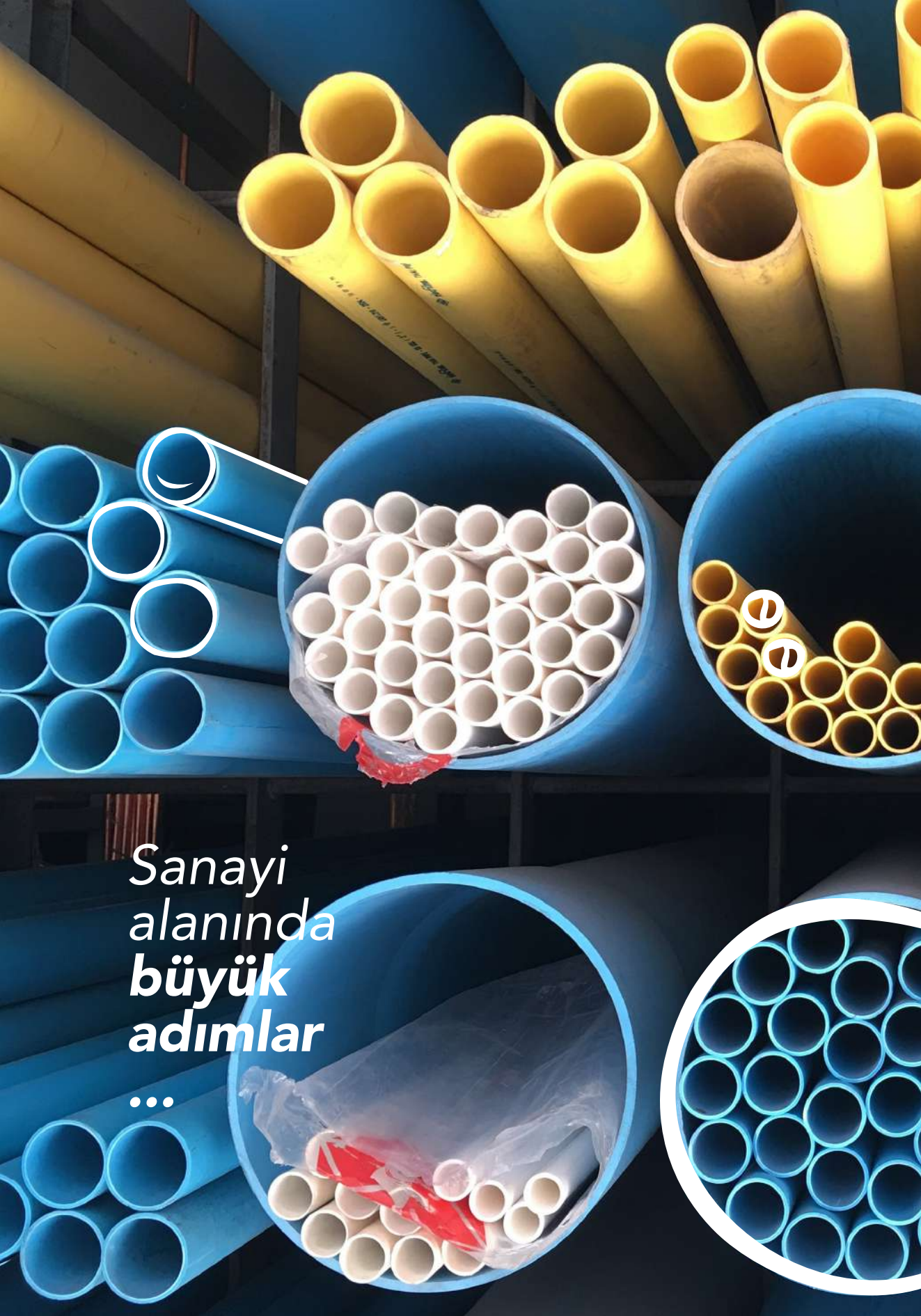
Konya'da plastik sektörü yatırımlarında ciddi artış var

...

Konya'da da benzer şekilde, plastikten mamul eşya üretimine verilen önem her geçen yıl artıyor. Ayrıca, Konya'da, plastikten mamul eşya sektörüne yapılan yatırımlar ve yatırım teşviklerinin kademeli olarak artmasına bağlı olarak plastikten mamul eşya üretim ve istihdam yaratma kapasitesi ciddi boyutlara ulaşmış durumda. Sektörde firmalar, ağırlıklı olarak plastik kapı, pencere üretimine yönelik tabaka, levha, tüp, profil imalatı, plastik ambalaj malzemesi imalatı (poşet, şişe, kutu vb.), kauçuk ürünlerin imalatı, plastik inşaat malzemeleri imalatı ile diğer plastik ürünler imalatına

ait dallarda üretim yapıyor. Konya'da üreticilerin, plastikten mamul eşya ürünlerinin kalitesini yükseltme konusunda özellikle arge ve teknoloji yatırımlarına yönelik faaliyetleri, sektör içerisindeki ürünlerin katma değerinin yükselmesini sağlıyor. Diğer taraftan, plastikten mamul eşya ürünlerinin geri dönüşümü noktasında dünyada önemli kamu faaliyetleri yürütülüyor. Konya, uygun alt sektörler içerisinde bu tür bir üretim yapılanması üzerinden uzmanlaşma sağlayarak, Türkiye ve dünyada sahip olduğu üretim ve dış ticaret payını yükseltmeye uygun bir şehir.

Sanayi
alanında
büyük
adımlar

...

NEDEN KONYA?

Geçmişten bugüne, hem ülkemizin hem de İç Anadolu Bölgesinin tarım, ticaret, sanayi ve turizm merkezi olan Konya, ülke ekonomisine çeşitli sektörlerde ve farklı düzeylerde ciddi katkılarda bulundu.

Kadim kent Konya, tarım ve ticaret merkezi olmanın yanı sıra, son yıllarda sanayi merkezi olma yolunda ilerleyerek adeta bir üre-tim üssü oldu. Nitekim Osmanlı Döneminde başlayan sanayileşme çabaları sonucu, İstanbul'dan sonra Anadolu'nun ilk "Sanayi Mektebi" 1898 yılında Konya'da açıldı.

Cumhuriyetten önce Konya, kendine yeten bir ekonomi, büyük ölçekli tarım ile imalat niteliğinde olmayan küçük ölçekli bir sınıai üretim yapısına sahipti. Cumhuriyetin ilk yıllarında, aktif nüfusun %45'inin tarım-da çalıştığı, tarımsal bir ekonomik yapıya sahip olmakla birlikte Türkiye'nin

önemli imalat merkezlerinden biri oldu.

1950'lerde özellikle tarım, hayvancılık ve sanayide hareketliliğin ve yeni teşebbüslerin görüldüğü Konya'da, tarım ağırlıklı ekonomik yapıdan uzaklaşmaya başlandı. Sermaye birikimi yetersizliği büyük ölçekli sektör yatırımlarına olanak sağlamadıysa da, özellikle küçük sermayedarlar ve yurt dışındaki işçilerin birikimleri ile ortaya çıkan çok ortaklı şirketleşme olgusu sonrasında bir dizi yatırım yapıldı.

Plastikten mamul eşya sektöründe Konya'nın, Türkiye içinde önemli bir konuma sahip olmasının ve büyük bir potansiyel taşımasının çeşitli sebepleri bulunuyor.

Orta teknoloji düzeyine sahip olan sektör, Konya imalat sanayinde, bölgesel rekabet avantajını yükselten

sektörlerin en önemlisi olarak öne çıkıyor. Sektöre ilişkin imalat sanayi yatırımları oldukça önemli düzeyde. Eğitimli ve tecrübe sahibi iş gücünün avantaj sağladığı sektörde gerekli altyapıya sahip olmak önemli.

2020-2021 öğrenim dönemine Mesleki ve Teknik Ortaöğretim alanında eğitim veren kurumlarda 13.953 kişi mezun olmuş ve bunun 6.780'i erkek olup, bu alanda Türkiye'de mezun olan öğrenciler içindeki oranı %2,7'dir (Millî Eğitim İstatistikleri-Örgün Eğitim, 2022). Konya'da mevcut meslek liselerinin fazlalığı ve bu konumu, şehirde birçok üniversite ve teknik eğitim fakültesinin bulunması sektörün ihtiyaç duyduğu eleman ihtiyacını karşılama açısından olumlu faktörlerden sadece birkaçı. Bunun yanında, Konya'da, birçok meslek edindirme kursu da bulunuyor.

Sektörde ar-ge altyapısı da önemli.

Türkiye'nin üçüncü büyük teknokenti, TÜBİTAK destekli bir bilim merkezi ve Bölgesel İnovasyon Merkezi'nin varlığı ar-ge yanında inovasyon için de altyapı hazırlıyor.

Kurumlar arası uyum ve güçlü iş birliği Konya'nın bir başka avantajı. Konya'nın çeşitli bölgelere ulaşım ağının olması ise lojistik açıdan ticareti kolaylaştıran bir faktör.

Konya ilinin yıllık ihracat rakamları özellikle Covid-19 salgını dönemi olan 2020-2021 yıllarında gözle görülür ölçüde artarak gelişmiştir. Dünyanın farklı kıtalarındaki ülkelere yapılan ihracat değerleri ekonominin gelişmesi ve uluslararası niteliğinin artması konusunu da ön plana çıkarmaktadır. Konya'nın 2022 yılında en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında Irak, Almanya, Rusya Federasyonu ve ABD vardır. 2021 yılında en çok ihracat yapılan ülke ABD iken 2022 yılında en çok ihracat Irak'a yapılmıştır.

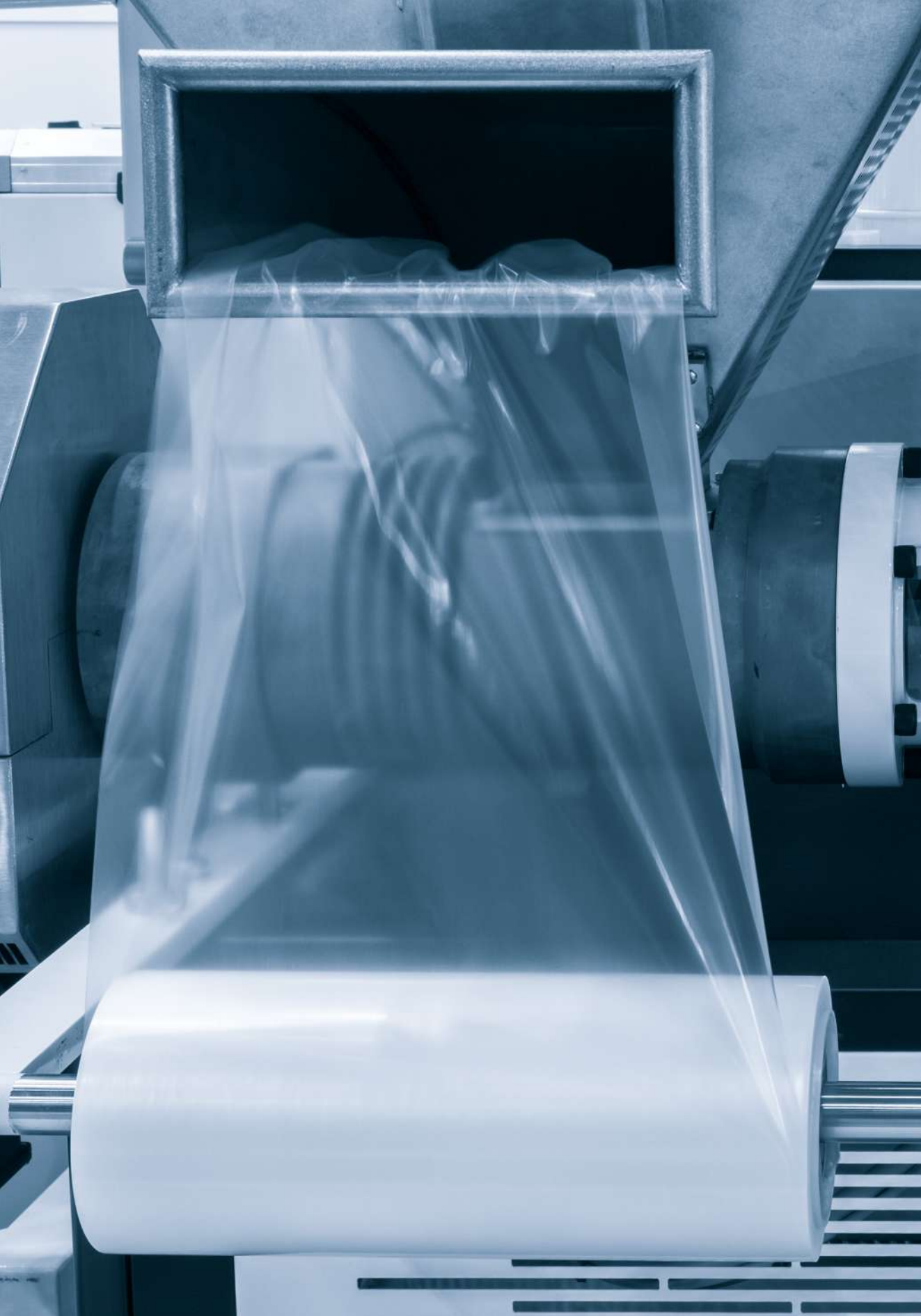
Tablo 1: Konya Tüm Fasıllarda Yıllık İhracat ve Seçilmiş Ülkelere Dağılımı (bin ABD doları)

Kaynak: TÜİK, 2022.

Ülkeler	2019	2020	2021	2022
Irak	264.506	240.752	244.984	291.519
Almanya	135.129	145.931	214.509	242.428
Rusya Federasyonu	59.216	84.703	118.344	228.787
ABD	73.803	181.959	304.236	188.891
İtalya	80.913	63.888	93.189	114.684
Polonya	46.070	50.782	83.212	103.522
İsrail	57.649	51.248	78.210	87.209
Romanya	30.390	34.488	67.277	87.113
Mısır	40.368	51.390	83.562	85.497
Cezayir	57.649	46.430	51.559	84.613
Hollanda	26.287	34.801	53.633	77.580
Özbekistan	35.311	41.072	93.921	74.329
Birleşik Krallık	40.368	45.148	67.066	74.059
BAE	27.170	30.728	50.817	68.101
İran	52.370	49.734	56.524	61.129
Toplam Konya	1.991.692	2.157.553	3.003.842	3.277.252

2022 yılında 127 milyon dolarlık ihracat ile plastik sektöründe Konya, 7 ile duble karayolu ile bağlanan kavşak niteliğinde olan Konya, yüksek hızlı tren imkanı, uluslararası havaalanının oluşu, Batı Anadolu'yu Güneydoğu Anadolu'ya bağlayan demiryolunun bulunması,

ülkemin ilk lojistik merkez projesine sahip olması ve Konya-Mersin Limanı arasında ulaşım ve yük taşımada kolaylık sağlayacak hızlı demiryolu projesinin yakın zamanda hayata geçirilecek olması gibi artı özellikleriyle sektörde adından söz ettiriyor.

TÜRKİYE'DE PLASTİK TEN MAMUL EŞYA SEKTÖRÜ

Dünya ekonomisinde son dönemlerde kendini hissettiren küreselleşme, kentsel ekonomilerin global ekonomide birer parametre olarak yer almasını sağladı. Bu bağlamda yerel ekonomiler, fiziki, sosyal ve kurumsal altyapılarını geliştirerek, küresel rekabet içerisinde geliştirdikleri strateji ve politikalar sayesinde içinde buldukları ülkelerin gelişme performansını da etkilediler.

Dünyada sanayileşme hamlesinin hız kazanmasıyla beraber, plastik üretimine duyulan talep özellikle 1970'ler de artış gösterdi. 1950'lerde

1,5 milyon ton olan plastik üretimi 1970'lerin ortalarından itibaren 50 milyon ton seviyesine çıkarken, 2000'li yıllara gelindiğinde tüm dünyada 200 milyon ton üretime ulaşıldı.

2008 krizinin yol açtığı negatif etkinin üretimdeki düşüşe yansımaları hariç, günümüze kadar plastik üretimi dünyada hep artış gösterdi.

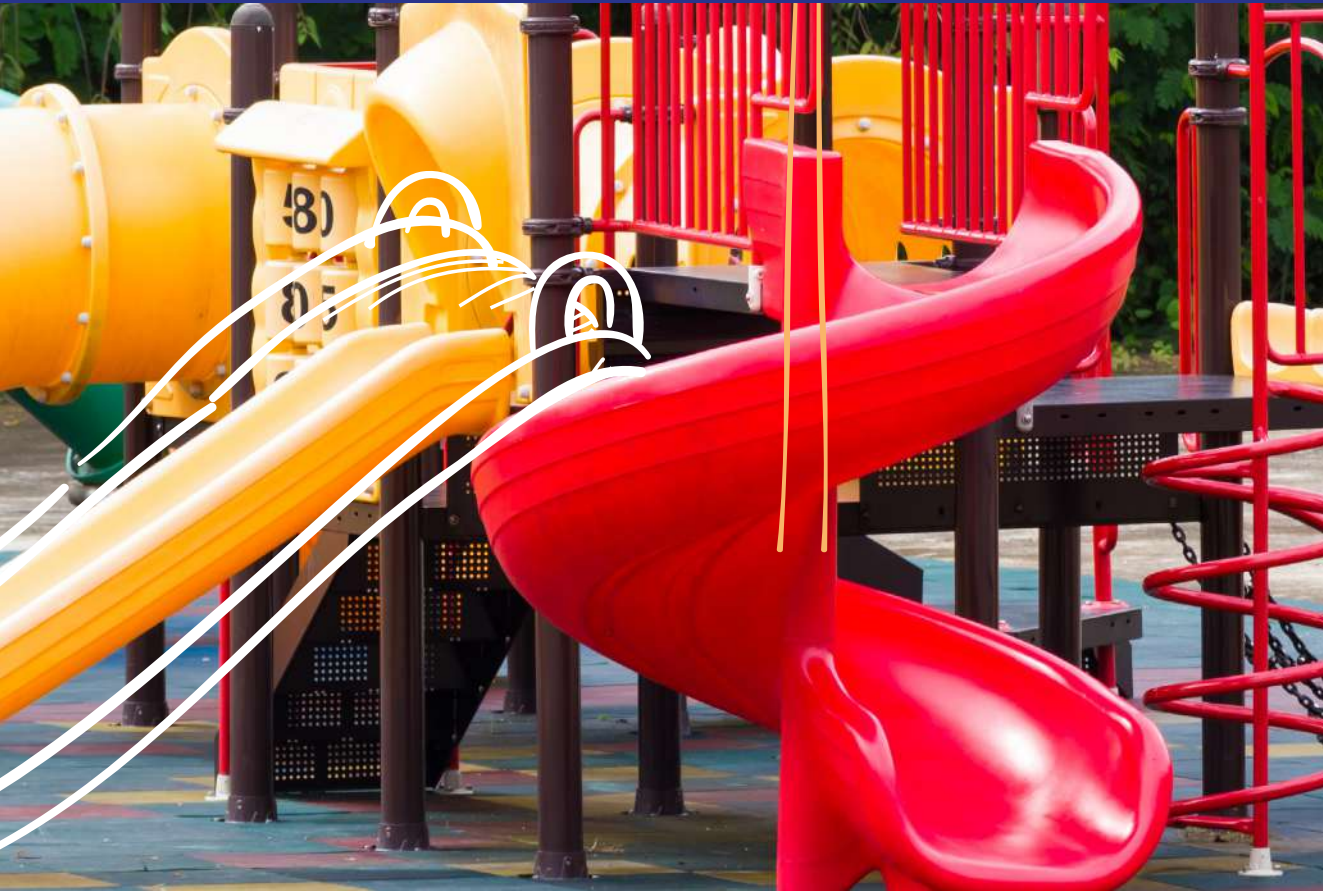
Türkiye'de plastikten mamul eşyalara olan talep de özellikle şehirleşme ile birlikte arttı.

Corona virüs salgınının global bir nitelik kazanması gerek küresel boyutta gerek ülkemizde talep kaynaklı bir gerilemeye sebep olmuştur. Salgın, Türkiye plastik sektörüne alt sektörler bazında değişik etkilerde bulunmuştur. Siparişlerde iptaller, tedarik zincirinde bozulmalar, tahsilat riskinde artış bu etkilerarasındadır. Pandemi ile birlikte hijyen tedbirleri altında ambalaj olarak kullanılan plastik ürünlerine bir talep artışı gözlemlenmiştir. Kolonya ve antiseptik solüsyon şişelerinde bu talep artışı açık bir şekilde gözlemlenmiştir. Ülkemizde Nisan 2020 döneminde minimuma inen kapasite kullanımı takip eden aylarda yükselmiştir.

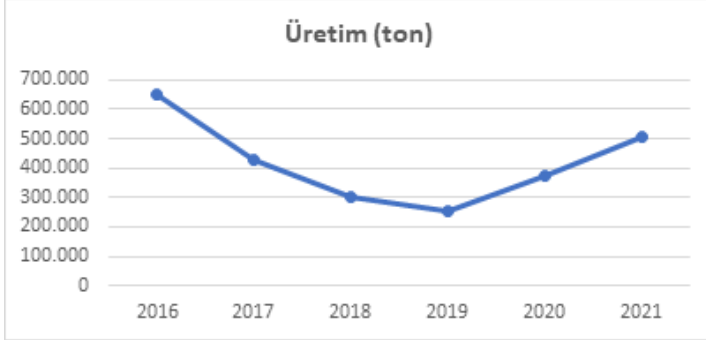
TOBB Sanayi Veri tabanı verilerine göre Türkiye genelinde 2022 yılında Kauçuk ve Plastik Ürünlerin imalatı sektöründe 7732 firma, 379.599 çalışanı ile 11.570.171,16 ABD doları değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. 2021 yılına kıyasla Fasil 39 Plastik ve Mamülleri ürün grubunda ihracatta ülke genelinde %15,5 oranında bir artış görülmüştür. Ayrıca TUIK- Genel Ticaret Sistemine Göre En Çok İhracat Ve İthalat Yapılan 20 Fasil listesinde, Fasil 39 ön sıralarda yer almaktadır.

TÜİK' in yıllık sanayi üretim verilerinden yararlanılarak hazırlana plastik mamul üretim bilgileri aşağıda verilmiştir:

Şekil 1: Plastik Tüp, Boru ve Hortum İmalatı

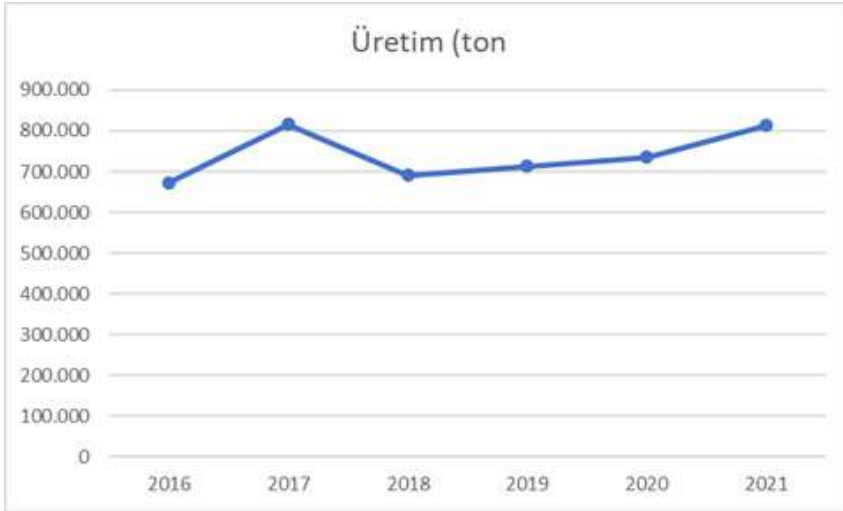
Kaynak: TÜİK

Plastikten tüp boru hortum üretimi 2016-2019 döneminde sert bir düşüş izledikten sonra takip eden yıllarda tekrar yükselişe geçmiştir.

Şekil 2: Torba ve Çantalar, Plastik Ambalaj

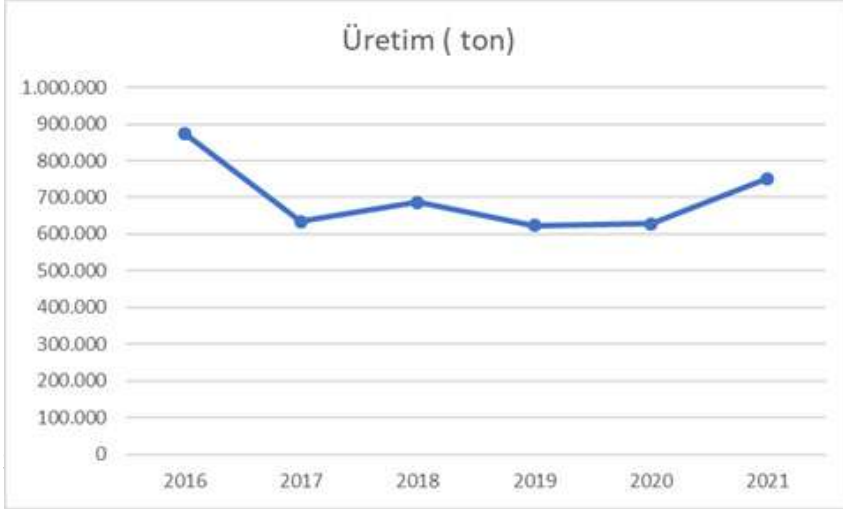
Kaynak : TÜİK

Plastikten torba ve çanta üretimi 2017 yılında 800.000 ton olarak bir zirve yaptıktan sonra 2018'de %22,5 oranında düştükten sonra düzenli artış göstererek 2021 yılında 2017 seviyesini yakalamıştır.

Şekil 3: Plastik Sofra, Mutfak, Tuvalet ve Diğer Ev Eşyası

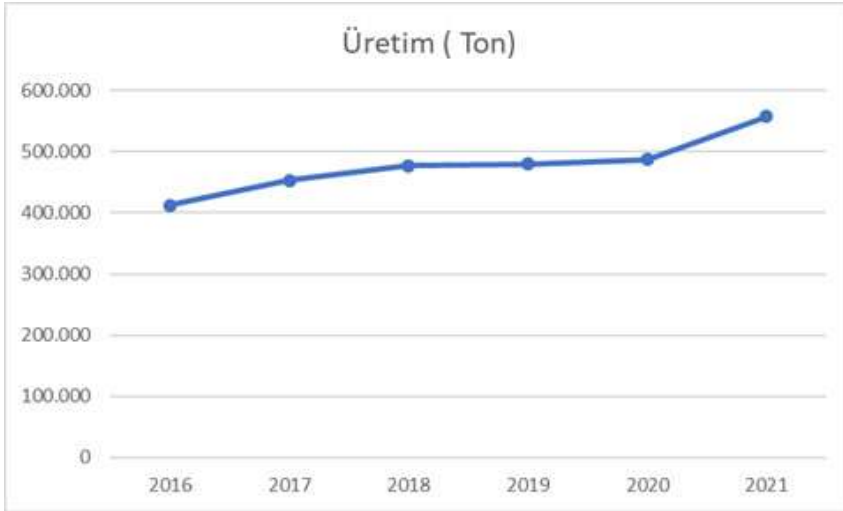
Kaynak: TÜİK

Plastik sofa, tuvalet ve diğer ev eşyası üretimi 2017 yılında bir düşüş yaşadıktan sonra yatay bir seyir izlemiş 2021 yılında 700.000 tonu aşmıştır.

Şekil 4: Plastik Kutu, Sandık, Malzeme Taşıma ve Paketleme Eşyası İmalatı

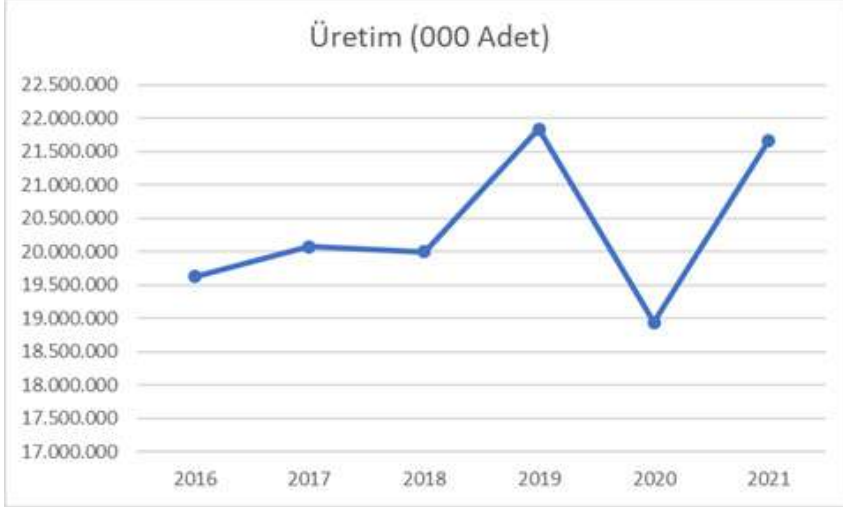
Kaynak: TÜİK

Plastik kutu, sandık malzeme taşıma eşyası üretimi 2016 yılından sonra düzenli bir artış göstermiş, 2021 yılında hızlanan artış ile 500.000 tonu aşmıştır.

Şekil 5: Plastik Damacana, Şişe, Matara Vb. Ürünlerin İmalatı

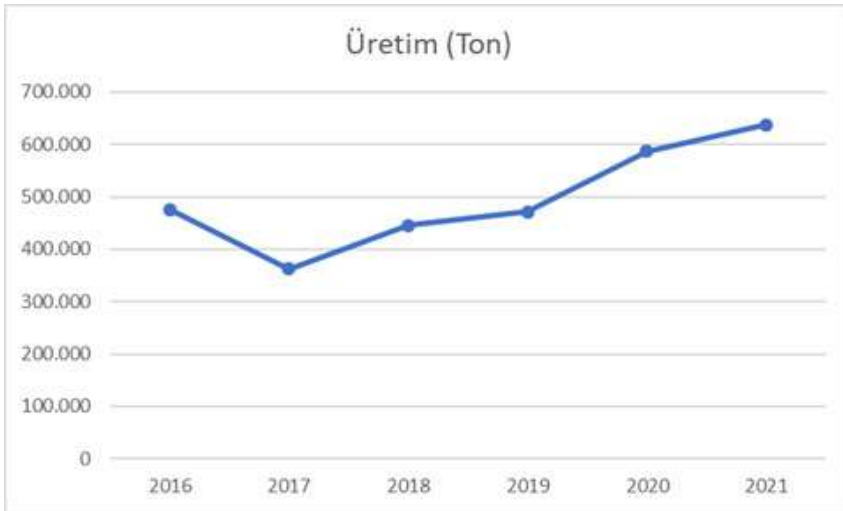
Kaynak: TÜİK

Plastik damacana, şişe ve matara üretimi 2016-2018 döneminde yatay, takip eden yıllarda ise dalgalı bir seyir izlemiştir. 2019 yılında %10 yükseliş gösteren üretim 2019 yılında %22 ile sert bir düşüş göstermiş, 2021 yılında ise %10 artışla toparlanmıştır.

Şekil 6: Plastikten Makara, Masura, Bobin, Tıkaç, Ağ, Taşıma ve Paketlemede Kullanılan Ürünlerin İmalatı

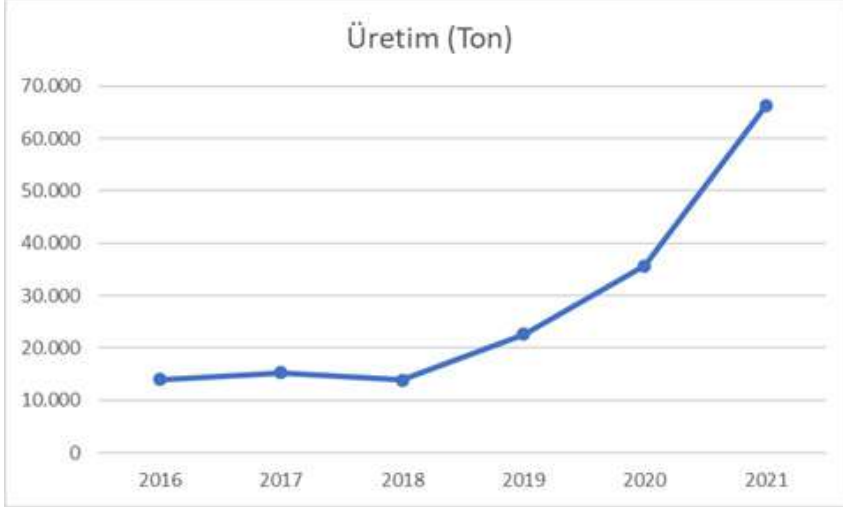
Kaynak: TÜİK

Plastikten makara, masura, bobin, tıkaç, ağ ve paketleme ürünleri 2016 yılında düşüş kaydettikten sonra düzenli artarak 600.000 ton seviyesini aşmıştır.

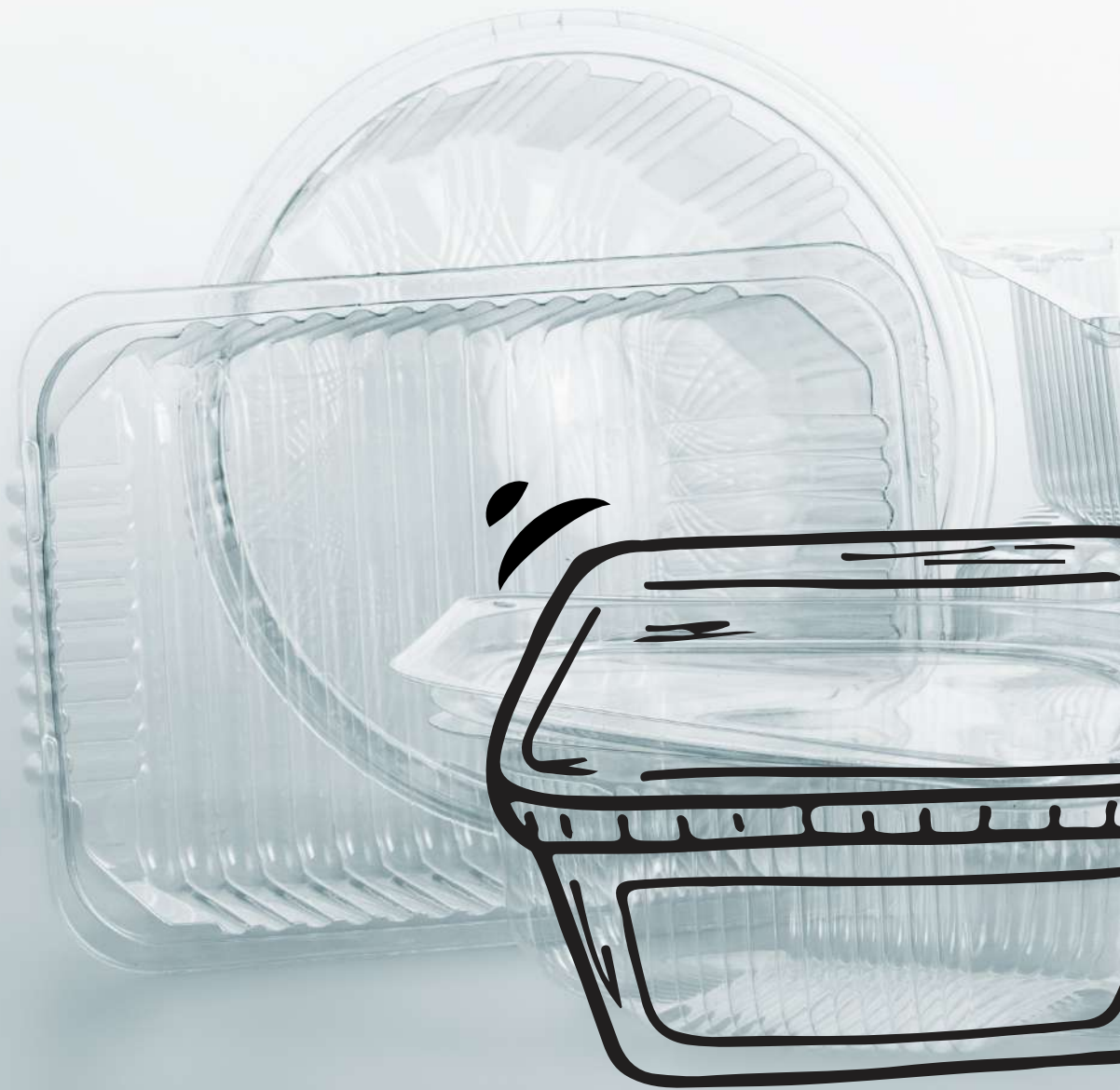
Şekil 7: Plastikten Depolar, Tanklar, Fıçılar İmalatı

Kaynak: TÜİK

Plastikten depo, tank ve fıçılar üretimi 2016-2018 dönemi yatay bir seyir takip ettikten sonra takip eden yıllarda hızlı bir yükselişe geçmiştir, 2021 yılında 15.000 ton civarlarından 70.000 tonaya yaklaşarak zirve yapmıştır. Dayanıklı, hafif ve çeşitli şekillere sokulabilir nitelikte olan plastikler fiyat avantajına sahiptir ve yaşam boyu değerlendirildiklerinde kaynak tasarrufu sağlarlar. Plastik tüp boru ve hortum, plastik ambalaj, plastik

damacana, şişe, mataralar plastik kutu, kasa, sandıklar plastik makara, masura ve bobinler plastik sofraya ve mutfak olamaz üzere plastikten mamul eşya sektörünün ürün yelpazesi farklı kullanım alanlarından dolayı çok geniş. Bu durumun sağlamış olduğu avantajla, dünyada ve Türkiye’de plastikten mamul eşya üretiminde ve ihracatında önemli aşamalar kaydedildi.

Rekabet
piyahasında,
plastikten
mamul eşya
sektöründe
**güçlü bir
Konya
var...**

KONYA'DA PLASTİKTEN MAMUL EŞYA SEKTÖRÜ

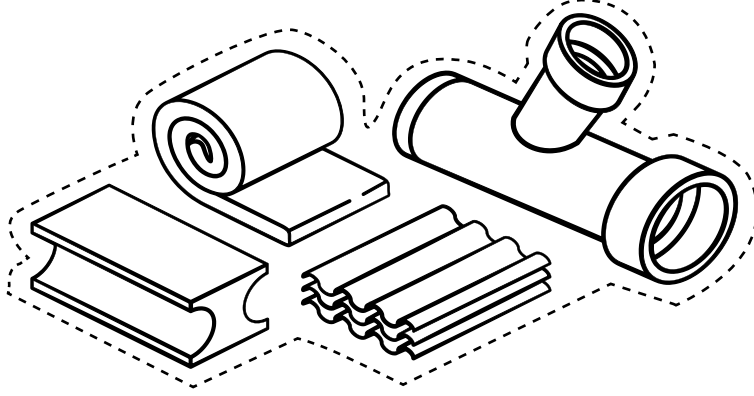
Konya'da, yakın dönemde, plastikten mamul eşya üretiminin 100 milyon ABD dolarının üzerine çıkması sektörün Konya için büyük önem taşıdığını ortaya koyuyor. Ürünler farklı sektörlerden de talep gördüğü için üretim kapasitesinin artırılması kaçınılmaz.

Tablo 2: Konya'da Plastikten Mamul Ürünler Sektöründe Üretim Grupları

Plastik Boru: -kauçuktan tüp, boru ve hortumlar, plastikten mamul halde tüp, boru, hortum ve bunların bağlantı elemanları, sulama amaçlı boru imalatı, sanayi amaçlı plastik boru üretimi
Taşıma Malzemeleri: -plastik poşet, çöp torbası, çanta, torba, çuval, file, sandık, kutu, kasa, damacana, şişe, bidon, makara, masura, bobin, tıpa, kapak, kapsül gibi paketleme malzemeleri
Mutfak ve Ev Kullanım Gereçleri: -Plastikten sofrta ve mutfakta kullanılan eşya (silikon kek kalıbı, leğen, tas, kova... vb.) ve diğer ev eşyaları   -Plastikten mandal, askı, sünger, sabunluk, tarak, bigudi, toka, saç firketesi, boncuk, biblo, heykelcik ve diğer eşyalar ile mamul haldeki kendinden yapışkanlı levha, şerit, vd. ürünler   -Kauçuktan paket lastiği, tütün kesesi, cam silecekleri, tarih ıstampaları için karakterler, tapalar, lavabo pompaları, şişeler için tıpa ve halkalar ile sert kauçuktan diğer çeşitli eşyalar   -Plastikten masa, tabure, sandalye, vd. iç mekan mobilyaları ve gereçleri

Ambalaj Malzemeleri:

-Plastikten mamul ve yarı mamul halde profil, çubuk, tabaka, levha, blok, film, folyo, şerit, vd. ile monofilament ürünler (naylon brandalar dahil),

-Rejenere kauçuk imalatı, birincil formda veya levha, tabaka veya şerit halinde,

-Sanayide kullanım amaçlı plastik poşet, çanta, torba, çuval tipi ambalaj malzemeleri

Diğer Plastik Malzeme Üretimleri:

- Kauçuktan konveyör bantları ve taşıma kayışları
- Makine, mobilya, kaporta, el aletleri ve benzerlerinin plastikten bağlantı parçaları, plastikten taşıyıcı bantları ve konveyör bantları
- Plastikten büro ve okul malzemeleri
- Plastik başlık, izolasyon bağlantı parçaları ile lambaların, aydınlatma ekipmanlarının, ışıklı tabelaların plastik kısımları
- Kablolamada kullanılan gereçleri(fiş, soket, baskılı, düğmeli vb. anahtar priz, duş, plastikten elektrik boru ve kablo tablaları, makine ve cihazları izole edici plastik bağlantı parçaları)
- Plastikten kalıp ve döküm modelleri
- Plastikten mamul park ve bahçelerde kullanılan bank, masa, tabure, sandalye, koltuk tipi dış mekan mobilyaları
- Sandalye, koltuk, kanepeler, oturma takımı, çekyat, divan, markiz gibi üretiminde kullanılan her türlü plastik aksam
- Plastik malzemelerden ayakkabı, mes, bot, çizme, postal, terlik
- Plastikten giyim eşyası ve giysi aksesuarları

Damlama Sulama Sistemi

Dünyada yaşanan küresel ısınma ve su kaynaklarının azalması sebebiyle zirai faaliyetler alanında uygulanan damlama sulama sistemlerinin önemi ve özellikleri de gitgide artıyor. Buna göre en az seviyede su kullanarak en iyi verimin alınabilmesi için yeni sistemler üretiliyor. Konya'da plastik damlama sulama sistemi ekipmanı ve plastik sulama boruları üretimi yapan çok sayıda firma bulunuyor.

PVC Ambalajlar

PVC hammaddesi, üretiminde petrol kaynaklarının polietilen ve polipropilen ham maddelerine nazaran çok daha az kullanılması nedeniyle hem dünya petrol rezervlerini daha az kullanmaya imkan vermesi hem de üretim maliyetinin düşüklüğü (fiyatı diğer hammaddelere göre petrole daha az bağımlılık gösteriyor) gibi önemli avantajlara sahip.

Konya'da ulusal anlamda PVC yapı malzemeleri imalatı yapan ve önemli sayıda istihdam sağlayan 2 büyük firma bulunuyor.

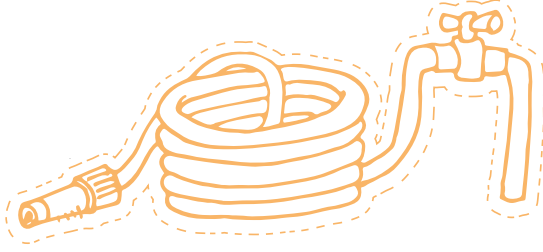
Plastik Ambalajlar

Plastik ambalajlar petrol rafinelerinden çıkan çeşitli ürünlerin petrokimya tesislerinde işlenmesi ile elde ediliyor. Dünyada üretilen toplam petrolün % 3'ü plastik ambalaj üretimi için kullanılıyor.

Konya'da plastik ambalaj malzemesi üreten ve baskı yapan, Türkiye pazarında lider konumda olan üretici firmalar bulunuyor.

ALT SEKTÖR BAZINDA ÜRETİM GRUPLARI

Tablo 3: Plastik Boru, Tüp, Hortum Üretimi

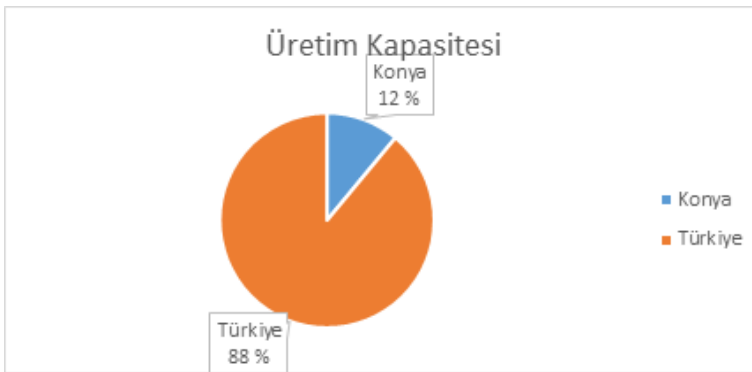
Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite (kg)
Konya	55	1.386	106,210,011
Türkiye	252	14.267	856,138,636
Konya/Türkiye	% 22	% 9,8	% 12,40

Konya'da yukarıda yer alan verilere göre plastik boru, tüp ve hortum imalatında 55 kayıtlı işletme yer alıyor ve tüm ülkedeki işletmelerin %22'sini oluşturuyor. Kapasite açısından da bu ürün grubunda Konya %11 paya sahip. Bu üreticiler tarafından damlama sulama boruları, su boruları, yağmurlama boruları, elektrik boruları, doğalgaz ile fiberoptik yeraltı boruları ve benzeri birçok ürünün üretimi yapılıyor.

Şekil 8: Konya Plastik Boru, Tüp, Hortum Üretim Kapasitesi Görünümü,2022

Kaynak: TOBB

Tablo 4 : Plastikten Ambalaj Malzemeleri Üretimi (Torba, Çuval),2022

Kaynak: TOBB

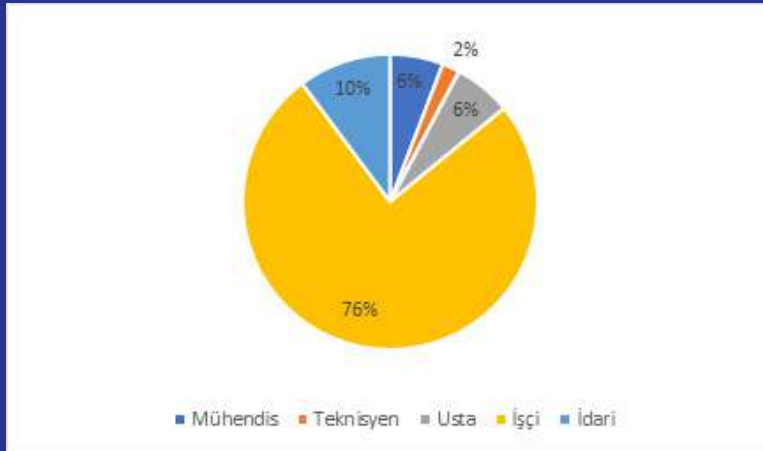
Konya	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite (ton)
Türkiye	13	404	58.181
Konya/Türkiye	839	35.189	2.248.185
Konya/Türkiye	2%	1%	*

*Kayıtlı üretici sayısı 3 ve daha az ise üretim kapasitesi bilgileri verilmemektedir. Bu nedenle diğer plastiklerden torbalar, çantalar kalemi için kapasite bilgisi alınamamıştır.

Konya’da torba ve çuvalı kapsayan plastikten ambalaj malzemeleri imalatında 13 kayıtlı üretici yer alıyor ve Türkiye içinde kayıtlı üretici sayısı %2 paya sahip. Bu işletmeler etilenden ve diğer plastiklerden torba, çanta, çuval poşet gibi ürünleri imal ediyorlar.

Şekil 9: Plastikten Ambalaj Malzemeleri Üretiminde Çalışanların Görünümü, 2022

Kaynak: TOBB

Konya’da plastikten ambalaj imalatında çalışanların görünümü ele alındığında en yüksek payı %76 ile işçilerin aldığı, mühendislerin %10,usta ve idari personelin ise %6’şar pay ile takip ettikleri görülüyor.

Tablo 5: Konya’da Plastikten Damacana, Şişe, Matara Üretimi,2022

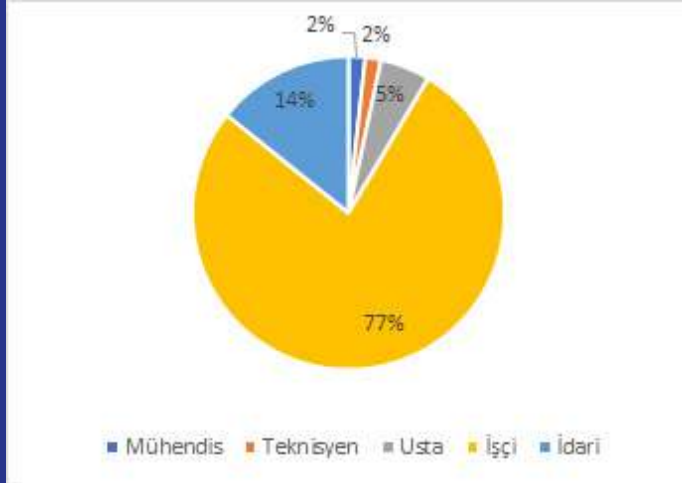
Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite
Konya	25	1.166	1.532.107.213
Türkiye	338	18.389	39.194.639.829
Konya/Türkiye	7%	6%	4%

Konya’da plastikten damacana, şişe, matara imalatında 25 kayıtlı üretici yer almakta. Üreticilerin Türkiye içindeki payı %7, ülke kapasitesi içindeki pay ise %4.

Şekil 10: Plastik Damacana, Şişe, Matara İmalatında çalışanların Görünümü,2022

Kaynak: TOBB

Konya’da plastik damacana, şişe, matara imalatında çalışanları içinde işçiler %77 pay almaktadır, işçileri %14 ile mühendisler takip etmektedir.

Tablo 6: Konya'da Plastikten Kutu Karton Sandık Üretimi,2022

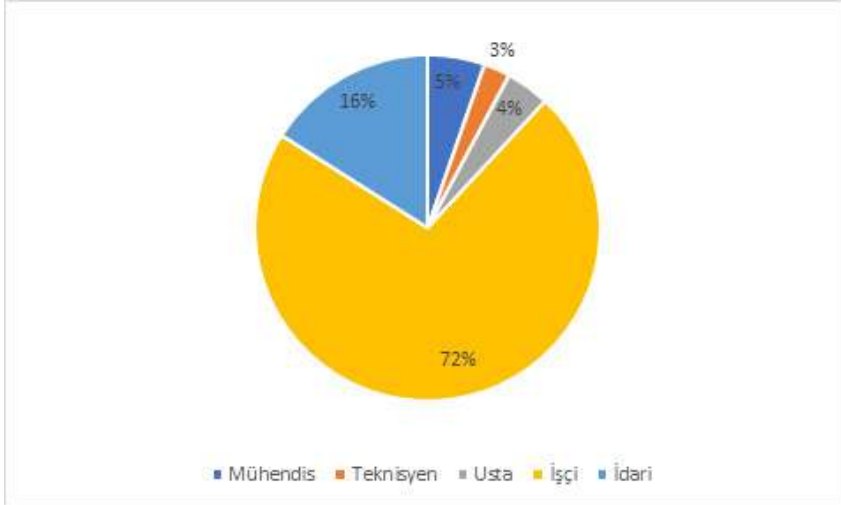
Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite
Konya	19	818	71.311
Türkiye	448	20.874	1.176.921
Konya/Türkiye	4%	4%	6%

Plastik kutu, sandık karton imalatında Konya'da 19 kayıtlı üretici faaliyet göstermektedir. Bu üreticilerinin Türkiye üreticileri arasındaki payı %4, toplam kapasite içindeki payı ise %6.

Şekil 11: Konya'da Plastik Kutu, Karton Sandık İmalatında Çalışanların Görünümü, 2022

Kaynak: TOBB

Konya'da branşta çalışanlar içinde %72 pay alan işçileri %16 ile mühendisler takip ediyor. Ustalar ise bu alanda %5 pay alıyorlar. Konya'nın Türkiye istihdamı içindeki payı ise %4.

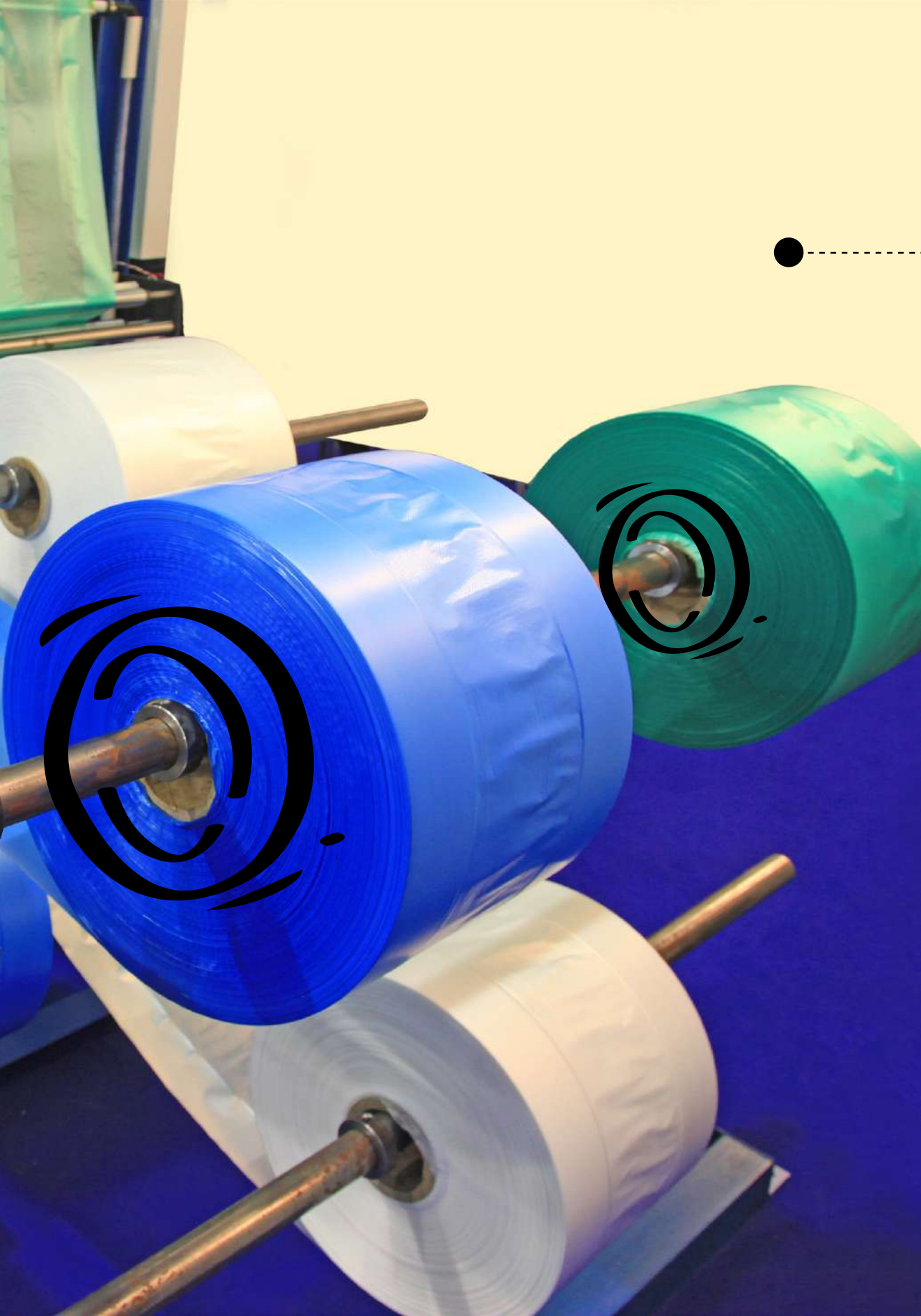

1/2

1/2

Tablo 7: Konya'da Plastikten Makara, Masura, Bobin, Tıkaç Kapak Üretimi 2022

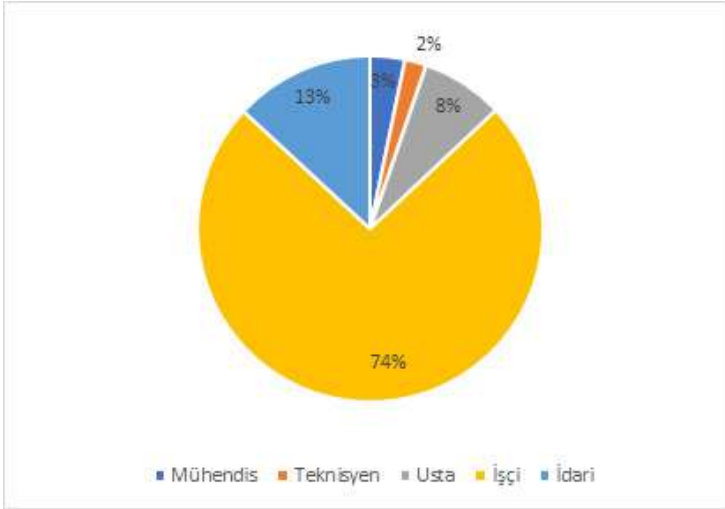
Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite(adet)
Konya	31	1.642	29.027
Türkiye	682	27.529	1.597.167
Konya/Türkiye	5%	6%	2%

Konya'da makara, masura, bobin, tıkaç, kapak üretiminde 31 kayıtlı işletme yer almakta ve Türkiye içindeki payları %5. Toplam istihdam içindeki payları ise %6.

Şekil 12: Konya'da Plastikten Makara, Masura, Bobin, Tıkaç Kapak Üretiminde Çalışanların Görünümü, 2022

Kaynak: TOBB

Branşta çalışanlar arasında işçiler %74 pay almakta ve mühendisler %13 ile takip etmektedir.

Tablo 8: Konya’da Plastikten Sofra ve Ev Malzemeleri Üretimi, 2022

Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite
Konya	17	350	43.295
Türkiye	672	25.611	1.520.897
Konya/Türkiye	3%	1%	3%

Branşta Konya’da 17 kayıtlı işletme bulunmaktadır ve Türkiye’de %3 paya sahip. Aynı şekilde toplam kapasite içinde de Konya’nın aldığı pay %3

Şekil 13: Konya’da Plastikten Sofra ve Ev Malzemeleri Üretiminde Çalışanların Görünümü, 2022

Kaynak: TOBB

Branşta çalışanların %77'sini işçiler oluşturmakta ve %13 ile mühendisler tarafından takip edilmektedir.

Tablo 9: Konya'da İnşaat Sektörü için Plastikten Depo, Tank ve Fıçı Üretimi ,2022

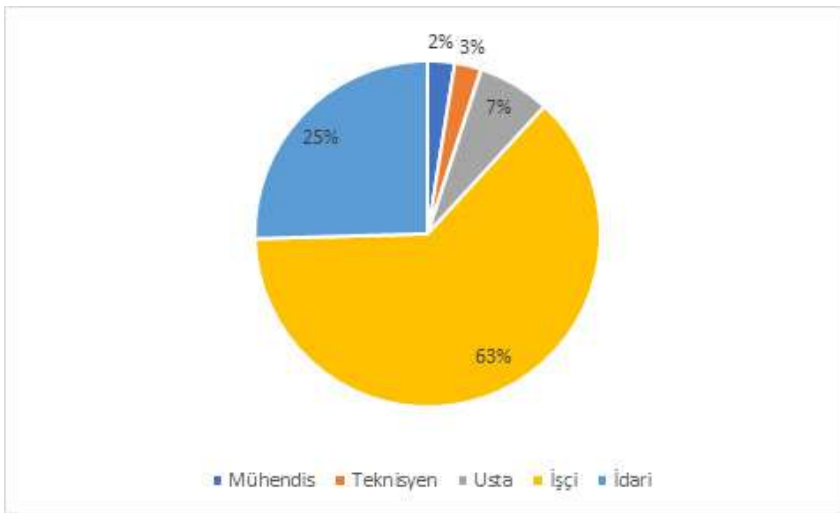
Kaynak: TOBB

	Kayıtlı Üretici	İstihdam	Kapasite (Ton)
Konya	7	244	30.958
Türkiye	82	1982	75.567
Konya/Türkiye	9%	12%	41%

Branşta Konya'da faal 7 firma bulunmaktadır ve toplam işletmeler içinde %9 paya sahiptir. Kapasitede ise Konya %40 gibi yüksek bir paya sahip ve tüm illerin önünde geliyor.

Şekil 14: Konya'da İnşaat Sektörü için Plastikten Depo, Tank ve Fıçı Üretiminde Çalışanların Görünümü,2022

Kaynak: TOBB

Konya'da branşta çalışanların %63'ü işçilerdir ve işçileri %25 ile mühendisler takip etmektedir.

Konya İnşaat
Sektörü için
üretilen
**plastikten
depo, tank
ve fiçı üretim
kapasitesinde
%40 oran ile
birinci**

Tablo 10: Özel Ticaret Sistemine Göre Konya'nın Fasil Düzeyinde Dış Ticaret Verileri

Kaynak: TÜİK, 2022

Fasil 39- Plastikler ve mamulleri	Konya'nın İhracatı (\$)	Konya'nın İthalatı (\$)
2019	77.858.083	73.342.695
2020	88.190.464	98.706.930
2021	125.200.432	145.798.013
2022	127.178.747	137.833.257

Son dört yıl içerisinde Konya'dan plastik ürünleri ihracatının gelişimi aşağıdaki tabloda verilmektedir. Yıllar itibariyle ihracatı artmakta olan Konya'nın plastik ürünler ihracatı Konya'nın toplam ihracatının içinde %4'lük payını korumayı başarmıştır.

Tablo 11: Konya'dan Plastik İhracatının Gelişimi (bin ABD doları)

Kaynak: TÜİK, 2022

	2019	2020	2021	2022
Konya (fasil 39)	77.858	88.190	125.200	127.178
Konya (toplam)	1.991.692	2.167.552	3.003.842	3.277.252
Payı (%)	%3.9	%4	%4	%3.8

Görüldüğü gibi Konya'nın plastik ve plastikten mamul ürün ihracatı 2020 yılında %13,2, 2021 yılında %42 artış göstermiş. Aynı dönemde ithalatta artış trendi gösteriyor. 2022 yılında 2.364.386 olarak gerçekleşen birincil formda ürünler ihracatı ise %2,2 gibi düşük bir paya sahip. Böylece Konya'dan ihracatın çoğunluğunun işlenmiş plastik ürünlerini kapsadığı anlaşılıyor.

PLASTİK TEN MAMUL EŞYA SEKTÖRÜNDE YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARI

Ülkemizde uygulanan yatırım teşvik sistemleri şöyle;

• **Genel Teşvik Uygulamaları:** Teşvik edilmeyecek veya teşviki için aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında destekleniyor. Genel Teşvik Uygulamalarında Konya için gerekli asgari yatırım tutarı 3.000.000 TL'dir.

• **Bölgesel Teşvik Uygulamaları:** Bölgesel Teşvik Uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit ediliyor, bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaşıyor. 2. Yatırım bölgesinde yer alan Konya için Bölgesel Teşvik Uygulamalarında asgari yatırım tutarı 1.000.000 TL'dir.

• **Öncelikli Yatırımların Teşviki:** Ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda, tespit edilen alanlarda yapılacak olan yatırımlar, öncelikli yatırımlar olarak belirlenirken, bu yatırımlara 1. 2. 3. ve 4. Bölgelerde gerçekleştirilmiş olsalar dahi 5. Bölgede uygulanan destekler sağlanıyor.

• **Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki:** Raporda ele alınan tarım makineleri, büyük ölçekli yatırımların teşviki için

belirlenen sektörler arasında yer alıyor. Asgari sabit yatırım tutarı ise 50 milyon TL.

• **Stratejik Yatırımların Teşviki:** İthalat bağımlılığı yüksek olan ara malı veya ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında destekleniyor.

Bu kapsamda desteklenecek olan yatırımların sağlanması gereken kriterlerse şu şekilde;

• Asgari sabit yatırım tutarının 50 milyon TL olması,

• Yatırım konusu ürünle ilgili yurt içi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması,

• Yatırımla sağlanan katma değer in asgari % 40 olması (rafineri ve petrokimya yatırımlarında bu şart aranmıyor)

• Üretilen ürünle ilgili toplam ithalat değerinin son 1 yıl itibarıyla en az 50 milyon ABD doları olması.

• Bu uygulamalar çerçevesinde yatırımlara sağlanan destek unsurları;

Ülkemizde uygulanan Bölgesel Teşvik Sistemi aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 12: Türkiye’de Uygulanan Bölgesel Teşvik Sistemi**Kaynak: MEVKA Yatırım Teşvik Sistemi Rehberi, TC Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022**

Destek Unsurları			BÖLGELER					
			1	2	3	4	5	6
KDV İstisnası			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Yatırım Yeri Tahsisi			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Faiz veya Kar Payı Desteği			Yok	Yok	TL:3 puan Döviz:1 puan	TL:4 puan Döviz:1 puan	TL:5 puan Döviz:2 puan	TL:7 puan Döviz:2 puan
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB İçi	20	25	30	40	50	55
	İndirim Oranı (%)	OSB Dışı	50	55	60	70	80	90
		OSB İçi	55	60	70	89	90	95
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi (yıl)	OSB Dışı	2	3	5	6	7	10
		OSB İçi	3	5	6	7	10	12
	Yatırıma Katkı Oranı (%)*	OSB Dışı	10	15	20	25	35	Sınır yok
		OSB İçi	15	20	25	35	Sınır yok	Sınır yok

Not: İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37)düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için; Bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde %100 olmak üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

İmalat sanayii ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

*Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat aşamasında talep edilmesi halinde vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla sigorta primi işveren hissesi desteği oranları vergi indirimine ilişkin yatırıma katkı oranlarının yarısı kadar artırılarak uygulanır. Buna ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır:

Konya ilinde yapılacak yatırımlar konusundaki istisnalar ise aşağıdadır:

1- OSB’de olması durumunda veya aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilen ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması durumunda vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından bir alt bölge olan **3. Bölge** desteklerinden faydalanır.

2- İlçe bazlı teşvik sitemi ile bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında, Konya’nın Ahırılı, Altınekin, Bozkır, Çeltik, Derbent, Derebucak, Doğanhisar, Emirgazi, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Kadınhanı, Kulu, Sarayönü, Taşkent, Tuzlukçu, Yalılıyük ve Yunak ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar, **3. bölge** desteklerinden yararlanır. Söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ise **4. bölge** desteklerinden yararlanır.

3- Öncelikli yatırım konularından olması durumunda **5. bölge** desteklerinden faydalanır.

Konya için uygulanan yatırım destek uygulamalarının içerikleriyle şöyle:

KDV İstisnası: Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Gümrük Vergisi Muafiyeti: Teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi: Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşıncaya kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Teşvik belgesi kapsamında yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır.

Yatırım Yeri Tahsisi: Teşvik belgesi düzenlenmiş yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir.

KDV İadesi: Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV’nin iade edilmesidir.

Tablo 13: Konya Yatırım Destek Sistemi

Kaynak: MEVKA, Yatırım Teşvik Sistemi Rehberi, TC Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022

DESTEK UNSURU	BÖLGESEL		ÖNCELİKLİ	
	OSB DIŞI	OSB İÇİ		
KDV İstisnası	Var	Var	Var	
Gümrük Vergisi Muafiyeti	Var	Var	Var	
Faiz ve Kar Payı Desteği	Yok	Yok	TL: 5 Puan Döviz: 2 Puan	
Yatırım Yeri Tahsisi	Var	Var	Var	
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	20	25	40
	İndirim Oranı (%)	55	60	80
SİGORTA PRİMİ İŞVEREN HİSSESİ DESTEĞİ	Destek Süresi (Yıl)	3	5	7
	Yatırıma Katkı Oranı (%)	15	20	35

Not: İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu: 15-37)düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için; Bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde %100 olmak üzere teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

İmalat sanayii ile turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahibi mükelleflere belge kapsamındaki inşaat işlerine ilişkin mal teslimleri ve hizmet ifaları 31/12/2025 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Konya için uygulanan yatırım destek uygulamalarının içerikleri şöyle:
2019-2021 tarihleri arasında Konya plastikten mamul eşya sektörü için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin durumuna bakılacak olursa; plastikten mamul eşya sektörü, plastik ürünler alt sınıflaması altında ele alındı.

Tablo 14: Konya’da Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler Ve Asgari Sabit Yatırım Tutarları*

Kaynak: MEVKA, Yatırım Teşvik Sistemi Rehberi, TC Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	2. Bölge Asgari Sabit Yatırım Tutarı
1	0121	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnotlarda belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	3 Milyon TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	3 Milyon TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 5’te belirtilen yatırım konuları hariç)	3 Milyon TL
4	17	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8’de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin aprelenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL **
			Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 3 Milyon TL
5	18	Giyim eşyası imalatı	3 Milyon TL
8	1912 veya 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb. imalatı	3 Milyon TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	3 Milyon TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı ***	3 Milyon TL
24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	3 Milyon TL
27	2720, 273, 2710.8.02	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	3 Milyon TL
28	28	Metal Eşya	3 Milyon TL
30	29	Makine ve teçhizat imalatı ***	3 Milyon TL
32	30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	3 Milyon TL
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı ***	3 Milyon TL

34	32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	3 Milyon TL
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı****	3 Milyon TL
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi*****	3 Milyon TL
38	3591 ve 3592	Motosiklet ve bisiklet üretimi ***	3 Milyon TL
39	361, 3692, 3693, 3694, 3699.3.0205, 3699.3.18	Mobilya imalatı (sadece metal ve plastikten imal edilenler hariç), müzik aletleri imalatı, spor malzemeleri imalatı, oyun ve oyuncak imalatı, kalem imalatı ile çocuk arabaları ve pusetler ile bunların aksam ve parçaları imalatı	3 Milyon TL
41	5510.1.01,	Oteller	3 Yıldız Üzeri
	5510.2.01,		
	5510.3.02,		
	5510.5.02,		
	4.05.5510		
42	1.03.5510	Öğrenci Yurdu	100 öğrenci
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 m2
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk ****	3 Milyon TL
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç) ****	3 Milyon TL
46	8511.0.01-05,	Hastane Yatırımı	Hastane: 3 Milyon TL
	8511.0.99,		
	8531.0.01-03		
	8511.0.01-05,	Huzurevi	Huzurevi: 100 kişi
	8511.0.99,		
	8531.0.01-03		
48	37	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	3 Milyon TL
49	4020.0.01	Kömür gazı üretimi (sentez gazı)	50 Milyon TL
50		Seracılık	20 dekar

*Karar EK-2'den hazırlanmıştır

** Tekstilin aprelenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 3 Milyon TL'dir.

*** Orta-Yüksek Teknolojili yatırım konuları olup, Konya'da yapılacak yatırımlar 4. bölge desteklerinden faydalanacaktır.

**** Öncelikli yatırım konuları olup, Konya'da yapılacak yatırımlar 5. bölge desteklerinden faydalanacaktır.

***** Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar Öncelikli yatırım konuları olup, Konya'da yapılacak yatırımlar 5. bölge desteklerinden faydalanacaktır.

2019-2022 dönemi için Konya Plastik Sektörü için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin durumu aşağıdadır:

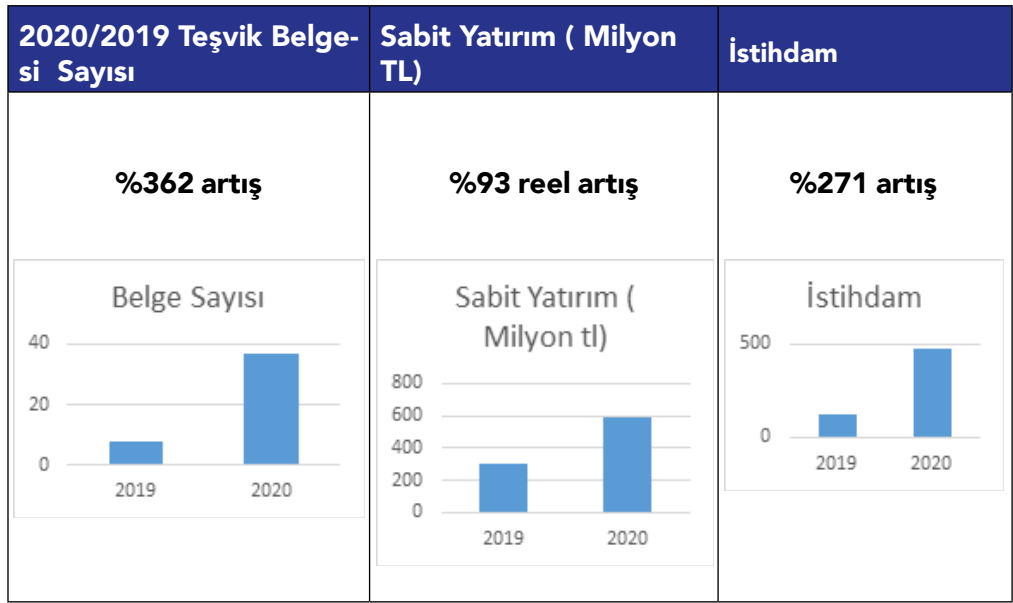
Tablo 15: Türkiye ve Konya İlinde Teşvik Belgesi- Plastik Sektörü Yatırımları

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022.

Yıllar		Belge (Sayı)	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam (Kişi)
2019	Konya	8	306	128
	Türkiye	236	6.512	3.985
	Konya/Türkiye	3%	5%	3%
2020	Konya	37	662	475
	Türkiye	683	11.681	8.703
	Konya/Türkiye	5%	6%	5%
2021	Konya	36	371	386
	Türkiye	594	10.017	7.887
	Konya/Türkiye	6%	4%	4%
2022	Konya	15	309	171
	Türkiye	593	10.145	7.862
	Konya/Türkiye	3%	3%	2%

Görüldüğü gibi Konya'da plastik ürün yatırımlarına verilen teşvik belgelerinde 2020 yılında bir önceki yıla göre hem belge, hem sabit yatırım hem de yaratılan istihdam bazında ciddi artış var.

Şekil 15 : Sektörde Yatırım Teşvikleri

2020 yılında bir önceki yıla göre Konya'da plastik mamuller sektörüne verilen yatırım teşvik belgesi %362, sabit yatırım reel olarak %93, yaratılan istihdam ise %271 artmış. 2021 yılında plastik yatırımlarında ülke genelindeki düşüşe paralel olarak azalma yaşanmasına karşı verilen teşvik belgesinin ve yaratılan istihdamın Türkiye içindeki oranı korunmuş.

Konya'da plastik ürünlere verilen yatırım teşvik belgesi %362, belgelere karşılık gelen sabit yatırım reel olarak %93 yaratılan istihdam ise %271 arttı.

SEKTÖREL AVANTAJLAR

Plastikten mamul eşya sektörü Konya'da her geçen sene konumunu daha da sağlamlaştırıyor. Bu gelişmenin yaşanmasında, sektörde üretilen ürünlerin farklı üretim süreçlerinde kullanılıyor olmasının rolü büyük. Diğer taraftan plastikten mamul eşya sektörü pek çok farklı sektöre hammadde sağlıyor ve bu yönüyle Konya'nın üretimine dinamizm katıyor.

Konya'da plastikten mamul eşya sektöründe üretilen ürünler daha çok inşaat, ambalaj, otomotiv sektörlerinden talep görüyor. Belirtilen bu sektörlerin Türkiye'de büyüyen sektörlerin başında geldiği düşünüldüğünde, bu durumun Konya plastikten mamul eşya sektörüne ek talepler yaratarak sektörün büyümesini hızlandıracağı öngörülüyor.

Konya'da, plastikten mamul eşya sektöründe yer alan üretici, yeniliğe açık ve bu nedenle ar-ge ve inovasyonla ürünlerinin katma değerini artırmayı hedefliyor. Dünyada plastik sektörüne özellikle geriye dönüş noktasında artan ilgi, Konya'da bu alanda faaliyet gösteren firmaların yatırım kararlarını ve tercihlerin gözden geçirmeleri gerekliliğini ortaya koyuyor. Bu da dışarıdan gelecek yatırımcılar için yeni fırsatlar demek.

Konya'nın sanayi ve insan alt yapısı, hemen hemen tüm pazarlara olan yakınlığı ve gelişmiş dağıtım ağları, Konya'da plastikten mamule eşya sektörüne yatırım yapmanın çeşitli avantajlarından sadece birkaçı.

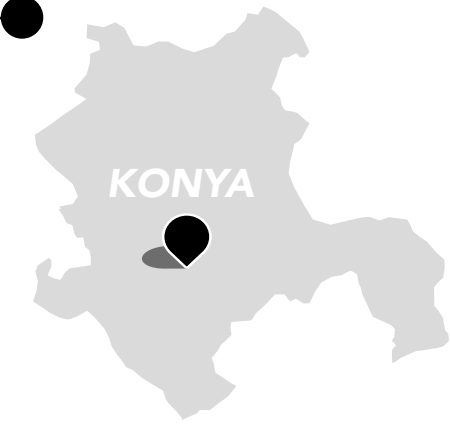
Sektörün çok geniş bir üretim çeşitliliğine sahip olması ve farklı sektörlerin üretimlerinde hammadde ya da ara malı olarak kullanılmasının getirmiş olduğu talep gücü yanında, kendi başına da farklı biçimlerde nihai ürün olarak üretim yapılabilmesi, sektördeki ürünlerin geriye dönüşümünün sağlanması noktasında artan yatırımlar ve mevcut üreticilerin yeniliklere açık tutumu ise diğer yatırım avantajlarından.

Firmaların, bölgede imal edilen ürünlerin büyük bir kısmını özellikle Avrupa ülkelerinden gelen talep doğrultusunda ihraç etme imkanına sahip olması, dış pazarların yoğun ilgisi, teşvik sistemlerinin varlığı ve sektörün büyüme potansiyelinin hızlı olması Konya'da yatırım yapma yolunda öne çıkan fırsatlar.

Tüm bu bilgilerin ışığında, Konya'da plastikten mamul eşya sektöründe, plastik boru, enjeksiyonlu mamuller, ev gereçleri ile plastikten mamul inşaat yapı ve elemanları üretimi yeni yatırımların yapılabileceği alanlardan birkaçı olarak sıralanabilir.

65

YATIRIM İÇİN KONYA ÇÜNKÜ

...

Konya'nın sanayi ve insan alt yapısı, hemen hemen tüm pazarlara olan yakınlığı ve gelişmiş dağıtım ağları, Konya'da plastikten mamul eşya sektörüne yatırım yapmanın çeşitli avantajlarından sadece birkaçı.

Sektörün çok geniş bir üretim çeşitliliğine sahip olması ve farklı sektörlerin üretimlerinde hammadde ya da ara malı olarak kullanılmasının getirmiş olduğu talep gücü yanında, kendi başına da farklı biçimlerde nihai ürün olarak üretim yapılabilmesi, sektördeki ürünlerin geriye dönüşümünün sağlanması noktasında artan yatırımlar ve mevcut üreticilerin yeniliklere açık tutumu ise diğer yatırım avantajlarından.

Firmaların, bölgede imal edilen ürünlerin büyük bir kısmını özellikle Avrupa ülkelerinden gelen talep doğrultusunda ihraç etme imkanına sahip olması, dış pazarların yoğun ilgisi, teşvik sistemlerinin varlığı ve sektörün büyüme potansiyelinin hızlı olması Konya'da yatırım yapma yolunda öne çıkan fırsatlar.

Tüm bu bilgiler ışığında, Konya'da plastikten mamul eşya sektöründe, plastik boru, enjeksiyonlu mamuller, ev gereçleri ile plastikten mamul inşaat yapı elemanları üretimi yeni yatırımların yapılabileceği alanlardan birkaçı olarak sıralanabilir.

KONYA ULAŞIM POTANSİYELİ

Coğrafi konumu nedeniyle tarih boyunca önemli bir ticaret ve konaklama merkezi olan Konya; il merkezinden kuzey, kuzeybatı, kuzeydoğu, batı, doğu ve güney yönünde uzanan yollarla diğer illere bağlanmaktadır.

Konya-Afyonkarahisar, Eskişehir-Bursa-İstanbul, Konya-Ankara karayolları Ankara ve kuzey batıda bulunan illerle; Konya-Aksaray yolu Nevşehir ili ve kuzeydoğu illeriyle; batıya uzanan Konya-Beyşehir yolu Isparta-Denizli-Aydın üzerinden İzmir iliyle bağlantı sağlarken, güneydeki Konya-Karaman yolu ilin Mersin ve Adana'ya ulaşımını sağlar.

Ayrıca Ereğli üzerinden Ankara-Adana karayoluna bağlanan yol ile de hem Adana ve güneydoğu illerine hem de Kayseri üzerinden Karadeniz illerine ulaşım sağlanır. Konya-Seydişehir yolu ise Konya ve İç Anadolu Bölgesini en kısa mesafeden güney kıyılarına ulaştırmaktadır.

Türkiye genelinde 12.000 km olan demiryolu ağının %6.6'sına sahip olan Konya'nın sınırları içinden geçen demiryolu uzunluğu yaklaşık 800km'dir.

Konya'dan demiryolu ulaşımı Yüksek Hızlı Tren (Konya-Ankara/Konya-Eskişehir/Konya-İstanbul), Toros Ekspresi (İstanbul-Konya-Gaziantep), İç Anadolu Mavi Treni (Ereğli-Konya-İstanbul) ve Meram Ekspresi (İstanbul-Konya) hatları ile sağlanmaktadır. Yüksek hızlı tren ile Ankara ve Eskişehir'e 1,5 saatte, İstanbul'a ise 4 saatte gidilmektedir.

Bir adet askeri-sivil havaalanına sahip olan Konya'da havayolu ulaşımı da gün geçtikçe önemini arttırmaktadır. Uluslararası trafiğe hudut kapısı olarak açık olan havaalanı şehir merkezine 20 km uzaklıktadır. Her gün düzenli olarak İstanbul ve İzmir'e uçuşlar gerçekleştirilirken, yaz aylarında da Avrupa'nın çeşitli noktalarına direkt uçuşlar yapılmaktadır.

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE